

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи

Оксана ПОГОРІЛА.

(наказ від 30.08.2024 р)

**Освітня програма
для 1-4 класів (I ступінь)
Тернопільської спеціалізованої
школи I-III ступенів №5
з поглибленим вивченням
іноземних мов
Тернопільської міської ради
Тернопільської області
на 2024-2025 н.р.**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
(протокол № 9 від 30.08.2024)

Пояснювальна записка

РОЗДІЛ І.

Загальні положення

Освітня програма початкової освіти (далі Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації у Тернопільській спеціалізованій школі І-ІІІ ступенів № 5 з поглибленим вивченням іноземних мов І ступеня початкової освіти, як єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма І ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання: Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 року, «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 року, «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;

Указу Президента України №143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р., розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;

Наказів Міністерства освіти і науки України та Постанов КМ України:

- від 07.08.2024 № 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- від 16.05.2024 р. № 701 «Про затвердження Рекомендацій щодо використання модифікованих програм з української мови, української літератури, історії України, географії для закладів загальної середньої освіти»;
- від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 червня 2024 р. № 836 “Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні”;
- від 24.02.2023 р. № 201 «Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти» (зі змінами);
- від 15.05 2023 р. № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- від 18.08.2023 р. № 1014 «Про затвердження типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України »;
- від 09.09.2022 р. № 805 «Про затвердження положення про атестацію педагогічних працівників»;
- Наказ МОЗ України від 01.08.2022 р. № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров’я України»;

- Постанови КМУ від 23.07.2024 р. № 841 “Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні”;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 08.04.2015 року № 412 «Інструкція щодо ведення Класного журналу для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (zareestrovanoї в Міністерстві юстиції України 27.04.2015 р. за № 472/26917);
- Наказу МОН від 02.09.2020р. №1096 «Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо заповнення класного журналу учнів початкових класів НУШ»;
- Постанови КМ від 15 вересня 2021 р. № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти»;
- Постанови КМУ від 14 лютого 2017 року №88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами»
- Наказу Міністерства освіти і науки України 08.06.2018 р. № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»;
- Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), zareestrovanim в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;
- Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року

№ 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;

- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);

- Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;

- Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369; Листів Міністерства освіти і науки України: Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 10 листопада 2020 за №1111/35394;

Державних стандартів повної загальної середньої освіти: на рівні початкової освіти (затвердженого постановою КМУ від 21 лютого 2018 року №87) ;

Листа МОН від 05.06.2024 р. № 1/9979-24 “ Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2024/2025 року»;

- Листа МОН від 14.08.2023 р. № 1/12038-23 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2024/2025 навчальному році»;

- Листа МОН від 24.08.2023 р. № 1/12702-23 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 навчальному році»;

- Лист МОН від 30.08.2024 1.1/15776-24 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році»;
- Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.2.008-01), затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 року № 63;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 22.05.2018 року № 1/9- 332 щодо структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 06 лютого 2008 року №1/9- 61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від № 841 від 23.08.2024 року «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- Листа Інституту модернізації змісту освіти від 08.08.2024 р. № 21/08-1233 «Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи в психологічній служби у системі освіти України у 2024/2025 навчальному році»;
- Стратегії розвитку школи на 2020-2025 років;
- Статуту школи.

Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22),

Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22) Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки

України від 12.08.2022 №743-22), Освітньої програми «Інтелект України» (науковий керівник Гавриш І.В.) (лист ДСЯО від 06.08.2020 №01/01-23/929).

Заклад освіти має статус спеціалізованої школи з поглибленим вивченням іноземних мов. Освітня програма початкової освіти ТСП № 5 (далі - освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти (далі – Державний стандарт).

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення (за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я. та науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальної програми, відповідно до кожної змістової лінії;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програма побудована із врахуванням таких принципів:

- 🌐 дитиноцентрованості і природовідповідності;
- 🌐 узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- 🌐 науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- 🌐 наступності і перспективності навчання;
- 🌐 взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- 🌐 логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- 🌐 можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- 🌐 творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- 🌐 адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

РОЗДІЛ II.

Загальний обсяг навчального навантаження

Розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах Тернопільської спеціалізованої школи I-III ступенів № 5 поглибленим вивченням іноземних мов, які дають цілісне уявлення про зміст і структуру рівнів освіти, встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Кількість навчальних тижнів – 35, навчальних днів – 175.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу закладу загальної середньої освіти за 5-денним навчальним тижнем. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

У ТСШ I-III ступенів № 5 поглибленим вивченням іноземних мов передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, у якій передбачено додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором. На основі навчального плану складено на 2024/2025 навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів. Загальнорічна кількість навчальних годин становить:

- для 1-их класів – 805 годин;
- для учнів 2-их класів – 805 годин;
- для учнів 3-х класів – 875 годин;
- для учнів 4-х класів – 910 годин.

У Тернопільській спеціалізованій школі I-III ступеня № 5 з поглибленим вивченням іноземних мов здійснюватиметься поділ класів на групи при вивченні української мови, англійської мови та інформатики відповідно до наказу МОН України від 20.02.2002 р. № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах».

Розділ III.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Освітня програма має потенціал для формування в учнів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою,

спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів навчання здобувачів початкової освіти, що слугують вимірним індикатором упровадження компетентнісного підходу, подано нижче за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна (українська мова):

Іншомовна освіта (англійська мова)

Математична

Природнича

Технологічна

Інформатична

Соціальна і здоров'язбережувальна

Громадянська та історична

Мистецька

Фізкультурна

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету й загальні результати загальної середньої освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів початкової освіти, які становлять основу подальшого навчального поступу здобувачів на наступних рівнях загальної середньої освіти.

РОЗДІЛ IV.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. Продовження навчання у 2-4-х класах відбувається відповідно до наказу

Міністерства освіти і науки України від 20 травня 2024 № 714 «Про затвердження Змін Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти». Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Заклад освіти відповідно до законодавства та своїх установчих документів може організовувати здобуття освіти за індивідуальною формою навчання, а саме: екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем. Батьки здобувачів освіти (або їх законні представники) можуть обирати індивідуальну форму здобуття освіти відповідно до їх інтересів, здібностей, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

Корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами. Згідно заяв батьків та відповідно до довідок ЛКК та направлень 10 ПМПК протягом року організовується індивідуальна форма навчання для учнів, які не можуть відвідувати школу за станом здоров'я.

РОЗДІЛ V.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, предметів, дисциплін та логічна послідовність їх вивчення

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік навчальних програм для здобувачів початкової освіти (I ступеня) Тернопільської спеціалізованої школи I-III ступенів з поглибленим вивченням іноземних мов Тернопільської міської ради Тернопільської області

№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Нова українська школа. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-2 клас, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
2.	Нова українська школа. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (3-4 клас, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
3.	Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (лист Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929), наказ МОН України від 03.02.2021р. № 140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність деяких наказів Міністерства освіти і науки України»

Перелік освітніх галузей для 1-Б, 1-В, 2-А класів, які працюватимуть за Типовою навчальною програмою для 1-2-х класів, закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22 (Типова освітня програма розроблена під керівництвом Савченко О.Я. НУШ)

Перелік освітніх галузей для 3-Б, 4-А класів, які працюватимуть за Типовою навчальною програмою для 3-4-х класів, закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22(Типова освітня програма розроблена під керівництвом Савченко О.Я. НУШ)

- Мовно-літературна (Українська мова та література)

- Іншомовна освіта (англійська мова)

- Математична

- Природнича, громадянська й історична, соціальна і здоров'язбережувальна

галузі, які реалізуються навчальним предметом «Я досліджую світ»

- Технологічна
- Інформатична
- Мистецька
- Фізкультурна

Перелік освітніх галузей для 1-А, 2-Б, 3-А, 4-Б класів, які працюватимуть за Освітньою програмою початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (лист Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 р. № 01/01-23/929) та

За рахунок годин варіативної складової:

у 1- А, 1-Б, 1-В, 4-А, 4-Б класах – по 1 год на вивчення англійської мови;

у 2-А, 3-Б, класах - 1 год для вивчення інтегрованого курсу «Я пізнаю світ».

Цілями початкової освіти в Проєкті визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію початкової освіти в Проєкті на засадах компетентнісного підходу, концептуальною метою якого є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Компетентність трактуємо відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 1) як інтегровану якість особистості, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей і визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Концептуальними засадами досягнення цілей початкової освіти в Проєкті є основні положення компетентнісного, особистісно-діяльнісного, системного та синергетичного підходів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4 класах — 40 хвилин. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

РОЗДІЛ VI.

Форми організації освітнього

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроків (формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок);
- уроки-екскурсії;
- інтегровані уроки;
- віртуальні подорожі;
- спектаклі;
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Пріоритетну роль в організації освітньої діяльності молодших школярів надається активним методам і формам, що ґрунтуються на демократичному стилі, сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи, творчості, розвивають уміння міркувати, аналізувати, ставити запитання, шукати власні відповіді, робити

висновки. Ефективними є колективні, групові та індивідуальні творчі справи, використання проєктних, інтерактивних, інформаційно-комунікаційних технологій. Важливим є включення молодших школярів в активну пізнавальну, дослідницьку діяльність (оскільки об'єкти вивчення важливо сприймати безпосередньо), створення умов для самовираження, організації комунікативного спілкування, застосування в освітньому процесі елементів дискусії, що є ефективними засобами розвитку особистості, її громадянської позиції, формування в учнів цілісної картини світу.

В умовах компетентнісно орієнтованого навчання посилюється увага до роботи з формування навичок самоорганізації і самонавчання, уміння виокремлювати серед потоку інформації ту, яка цікавить найбільше, яка потрібна для виконання певного навчального завдання тощо. У зв'язку з цим зростає актуальність самоосвітньої діяльності учнів у позаурочний час. Важливим є чітка організація навчання в школі з самостійним опрацюванням матеріалу (розклад, критерії оцінювання, узгодження кількості контрольних робіт (не більше 3 на тиждень), врахування вікових особливостей щодо виконання домашніх завдань). Домашні завдання мають бути посильними для самостійного виконання дітьми (мати чіткі поради та інструкції).

Домашні завдання мають бути цікавими і посильними для учнів, формувати в них впевненість і відповідальність за власні дії, розвивати творчість та ініціативність. З метою підготовки матеріалів для навчальних проєктів варіантами домашніх завдань може бути ознайомлення з довідковими матеріалами в бібліотеці, спостереження і замальовки/фотографування результатів, інтерв'ю батьків/друзів тощо. Рекомендуємо визначати дітям термін виконання завдання (до наступного уроку; через тиждень/два тижні). Враховуючи вікові особливості учнів максимальним терміном виконання домашнього завдання може бути 2 тижні.

РОЗДІЛ VI.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- *кадрове забезпечення освітньої діяльності викладання у початковій школі повністю забезпечене кваліфікованими фахівцями, а саме:*

спеціаліст – 1;

спеціаліст вищої категорії – 8; з них: «учитель-методист» – 3; «старший вчитель» – 3. 4 - з них успішно пройшла пілотну сертифікацію педагогічних працівників у 2023 році;

- *навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності* – Державний стандарт, навчальні програми, підручники та посібники, які мають гриф МОН,
- *матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності* – для учнів початкової школи створюється цілісне і креативне освітнє середовище згідно вимог НУШ; за кожним класом закріплено окремий кабінет, а для проведення уроків іноземної мови учні можуть використовувати можливості спеціалізованих кабінетів старшої школи; згідно вимог техніки безпеки обладнано ігровий майданчик для учнів початкової школи; якість проведення навчальних занять – за якісне і вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність;
- *моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)* проводиться згідно вимог навчальних програм.

РОЗДІЛ VII.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього

індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольооцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою. Орієнтирами для здійснення формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до першого циклу навчання (1 – 4 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі.

Вербальна і рівнева оцінки можуть виражатися як усно, так і письмово. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання, що здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці, фіксується учителем/учителькою у свідоцтві досягнень.

Оцінювання особистих досягнень учня/учениці та характеристики результатів навчання відбувається вербально, фіксується стан сформованості обов'язкових результатів навчання (сформовано – √; ще формується – нічого не записувати). У 3-4 класах використовується рівнева оцінка та ставиться рівень сформованості.

Свідоцтво досягнень має бути зрозумілим документом для батьків дитини або осіб, які їх замінюють, що дає розгорнуте уявлення про навчальний поступ дитини в школі під час навчального року. У свідоцтві досягнень рівні сформованості вмінь, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю, фіксуються в кінці навчального року.

Учитель роздруковує два екземпляри свідоцтва. Батькам або особам, які їх замінюють, видає один екземпляр, другий залишається в школі і зберігається в особовій справі. За бажанням, батьки можуть залишити свій коментар у свідоцтві, для цього, зустрітись з учителем і написати свої побажання на екземплярі, що зберігається в школі.

Освітня програма початкової освіти ТСШ № 5 передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти ТСШ № 5 забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в

демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма школи та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднені на веб-сайті школи.

Додаток №1
до освітньої програми для 1-4 класів (І ступінь)
(складено відповідно до
наказів МОН України від 12.08.2022
№743-22)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Тернопільської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №5
з поглибленим вивченням іноземних мов
на 2024-2025 навчальний рік
1-Б,1-В, 2-А, 3-Б, 4-А класи НУШ
за програмою О. Я. Савченко

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень				
		1-Б	1 - В	2 - А	3 - Б	4 - А
Мовно-літературна	Інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»	7	7	7	3	3
	Літературне читання	-			3 , 5	3 , 5
Іншомовна	Англійська мова	2	2	2	3	3
Математична	Математика	4	4	4	5	5
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	-		1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	-
	Музичне мистецтво	1	1	-	-	-
	Мистецтво	-	-	2	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	-	-	1

Години на вивчення англійської мови	1	1	-	-	1
Загальнорічна кількість навчальних годин	23	23	23	23	23
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	20	20	20	20	20

Додаток №2
до освітньої програми для 1-4 класів (І ступінь)
складено відповідно
до наказу МОН України
від 03.02.2021 №140

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Тернопільської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №5
з поглибленим вивченням іноземних мов
на 2024-2025 навчальний рік
1-А, 2-Б, 3-А, 4-Б класи за програмою «Інтелект України»

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		1-А	2-Б	3-А	4-Б
Мовно-літературна	Українська мова	6	6	6	6
	Англійська мова	2	3	3	3
Математична	Математика	3	4	4	4
Мовно-літературна, Математична, Природнича, Соціальна і здоров'язбережувальна, Громадянська та історична, Технологічна, Фізкультурна, Мистецька	Інтегрований курс «Я пізнаю світ»	8	8	8	8
Інформатична	Інформатика	-	-	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2	2
Мистецька	Мистецтво	1	1	1	1
Разом		19+3+1	21	21	21
			1	2	2
			+	+	+
			3	3	3
			+	+	+
			1	1	1
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором,		1	1	1	1

проведення індивідуальних консультацій та групових занять				
Додаткові години на вивчення предмету «Я пізнаю світ»		1	1	
Години на вивчення англійської мови	1			1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	20	2 2	2 3	2 3
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	2 5	2 6	2 6